

Latweefchu Uwises.

Ur augstas Gewefchanas = Kummissiones sinau un nowehleschanu.

Nr. 42. Zettortideenâ 20tâ Oktober 1827.

No Jelgawa s.

Muhfu augsti zeenihts Generalgubernatorafungs Marki Paulucci aishwinnâ fwehtdeenâ (9tâ Oktobera) no Rihges us Plefkawas Gubernementu aishbrauzis. Lai Deews winnu fweifu wesselu atkal mahjâs pahrwedd!

* * *

Zanni nakti no 17tas us 18tu Oktobera tahda fahrta sneegu pee mums bij uskrittusi, ka laudis jau wissur ar raggum brauz.

* * *

Rihds 11tu Oktobera deenu pee Rihges 1378 fuggi irr atbraufuschi un 1290 isgahjuschi.

* * *

Weens semturris no Rihges pilfata teefas scho gaddu no 60 puhru kartuppelu, fo eefsch pellehkas zeetas semmes bij isfehjis, gan drihs 1800 puhru irr dabbusis, tas irr, 30 no weena puhra.

* * *

No Moskawas pilfata raksta, ka us winnu widdu irr wehrâ nemts tappis, ka lohpeem ta barroschana ar drabbineem nemas naw wesseliga, kad ta ar fewischku apdohmaschamu ne notee. Zo kad lohpus parleeku ar drabbineem barro, tad fehrgas rohnahs, fur afnis un leesa par fabeefuschu fultu (Gallert) paleek, kâ pee krittuscheem lohpeem warr redseht. Lohpus arridsan nemas ne buhs barroht ar drabbineem, kas skahbi palikkuschi, un tahdeem lohpeem, fo ne gribb barroht bet tikkai wesselus usturreht, ne pufsdalka drabbimu jadohd. Labbi gan buhtu, kad ir no zittahm weetahm tahs wehranemschanas par to taptu sinamas darritas!

No Grohbines, 16tâ Oktobera deenâ.

Preefsch fahdahm diwi neddetahm Kruhtes basnizas-krohgs, kâ teiz, zaur frohdsineeka neprachtibu, uggunt aishgahjis. Tas no muifchas brandwihnu pahrweddis un balki eelehjis, to gribb prohweht, woi labbi sihrs. Karroft ar ugguni israudsihs winsch atleekamu teefu atkal balki atpakkal leij, bet tur wehl bija magfeniht ugguna klaht. No ta wiss brandwihns, kas balki, eedeggahs, leela nedfeschama leefma drihs wissu apnemmm un frohgs pagallam fadegg.

Lai jelle Deews katram wesselas azzis un gaischu praktu usturr!

* * *

Schinni paschâ nakti Grohbines kirspelê, Tal-schu pagastâ, leelais Itaggu frohgs, pee pascha leelzella mallas nodedsis, tâ ka frohga fainneekeem arri itt nefas newaid palizzis. Kâ dsird, fchi nelaimo effoht zaur zetta-wihru pihposchamu un kauschamu notikkusi. Za leeta jo brihnischka un swescha rahdahs, ka paschâ fwehtâ nakti pasti us zetta radduschees. Woi tad tee to fwehtu deenu ne gribbeja fwehtiht, jeb woi tee, Deewa un Keisara pawehleschanahm prettim, irr pa fwehtu deenu us zellu isdsihtu bijuschi? —

Uk gohbin! gohbin! kad jelle tu atspihdefi Kursemme? —

— 3.

Rohses no ta rohschu dahrsa ta Perseru dseefmu darritaja Sadi.

Es biju laiwâ, un redseju masu laiwimu us mums nahkam.

Tif ne pee mums atnahkufi, winna faylihfe, un diwi brahli, kas tur eefschâ bij, grimme uhdeni.

Weens baggats wihrs, kas pee man flacht bija, fohlija fints selta gabbalus tam, kas tohs glahbtu.

Weens laiwineeks mettehs uhdeni, un glahbe to weenu, tas ohtrs noslihfe.

Kapeh3, fazziju es, tu scho glahbi; tas ohtrs taf wairak bij breefnâs?

Tas irr teef, winsch man atbilbeja; bet tif weenu es warreju glahbt, un es gribbeju labbak schim lihdscht, ne kâ winna brahlam.

Sawu zeltu us Mekku *) eedams, schis jauns zilweks man palihdseja eefsch wiffahm mannahm wajadfibahm; winsch man dewe weenu no saweem kameeleem (mescha sirgeem), kad mans pawiffam bij peekuffis, un lihds es tur nonahzu, es pahrtikku no winna padohma.

Winna brahls, bahrgs un nejauks zilweks, man irr turrejis kâ wehrgu, ko schausch kahda noseeguma dehl.

Tas augstais Deews irr taisns, fazziju es. Kas labbu darr, few pascham labbu darr; us to, kas launu darra, tas launums atpakkal nahf.

Tas Rehnisch Malkofas, augsti teizams zaur wisseem tikkumeem, kas leclam un labbam Rehniam peeklahjahs, taiffjahs Deewu luhgt basnizâ ap to laiku, kad winna brahlihs Nisus prett winnu bij usmettees, un winnam ar sawu karra spehku pretti gahje.

Sawu luhgschanu nobeidsis, fazzija winsch us sawu augstaku karra wirfneeku: par ko tu tad effi Deewu luhdsis?

Mugstais waldineeks, atbilbeja tas, es luhdsu Deewu, ka winsch tew dohtu uswarreschanu prett taru brahlu.

To es ne esmu luhdsis, atbilbeja tas Rehnisch; bet klausees to luhgschanu, ko es darriju un wehl darru.

*) Mekka irr pilsfats Araberu semmê.

„Mans Rungs un mans Deews! kad mans brahlihs pee tahs waldischanas, kas man no tewis, irr jo zeenigs, ne kâ es; kad winsch proht aplaimoht sawus laudis: tad dohdi winnam pilnigu uswarreschanu pahr manni, lai winsch walda un es winnam klause. Buhtu es pee to jo zeenigs, tad leezi man uswarreht, man waldbiht, un winnu klauseht.“

Tas gudrs Demofrihts nahze pee Dahriu, to Perseru Rehniam, gribbedams to eepreezinahht par to agru nahwi winna augstas mihlotas gaspaschas.

Gefahkumâ winsch ne drihffsteja winnam pee firds list, ka tahs leelakas un gruhkakas behdas jo deenas masakas tohp un arridsan mittahs.

Pehzgallâ winsch tam weenreis fohlija, to Rehniamenu no nahwes usmohdinahht.

Leezi, o Rehnisch, fazzija winsch, eefsch tahm walfibahm, ko Uhsia apnem, un kas istaisa weenu daku tawas leelas walts, leezi eefsch tahm trihs zilwekus usmekleht, kas no wiffas nelaines swabbadi, — kas ihsti laimigi irraid.

Winnu wahrbus buhs usrakstihht us tahs Rehniamenes kappu, un tuhda tu winnu atkal redsefi wehl jaukaku, ne kâ papreefsch, un winna taru dsihwofchanu puschfohs lihds gallam.

Wiffas mallas tappe isklausinatâs un ismeklehtas, bet tas pilnigi laimigais ne bij atrohnams.

No tam Demofrihts padohmu nehme ta Rehnina fahpes remdeht, un winnam parahdihht, ka laime un labklahschana ne tif ween schinnat pasaulê jamekle, un ka tam pawiffam laimigam wehl wajag peedsunt.

R — G.

No waggars Gebberts darrija, kad winsch flimmibu pee fewis mannija.

Waggars Gebberts mannija wahjibu un kuhtribu eefsch wisseem kaulkeem. Winsch bij flum-

migs, gribbeja gulleht un ne warreja behl fayneem un murgeem aismigt. Rahdas beenas turrejahs winsch gaddigi, dohmadams, ka tas no wehdera nahtru, winsch ne ehde ne fo, bet uhdeni dauds dsehre. Kaiminsch Andreis fazzija, lai pipparu ar brandwihnu eenem; Kristaps dohmaja, ka ingwers buhschoht labbaks. Jurris pawiffam flaweja wehrmeles ar filtu allu. Katrihne gribbeja pee Brentscha noect, tas ne sent no Unquareem brangas wehdera sahles effoht fapirzis. Waggars waizaja scheem padohmadewejeem: woi tad juhs ihsti sinnat, kas man faisch? Kas to warr sinnaht, atfazzija schee. Tad ir juhs ne warrat mam - i palihdseht, fazzija waggars un liffe seewai basnizastungu atluhgt, jo winsch mannija, ka ta slimmiba wehl ne gribbeja atstahht. Mahzita's atnahze; waggars winnam wissu isteize, fo winsch pee servis amannija un luhdse, lai daktarin grammatu raksta, ka tas derrigas sahles winnam dohtu. Mahzita's tam tas gauschi mihl bija, ka waggars ne fo wehl ne bija eenehmis; winsch flaweja wianna isturrefchanu un gausibu, fohlija daktarin sinnu doht un liffe winnam tiffai meerigam buht un ar rahmu prahtru gaidiht, kamehr daktars sahles atfuhstischoht. Ohtra deena daktars pats bija klahht; winsch fazzija: kad waggars to buhtu eenehmis, fo schee padohmadeweji winnam lifkuschi, tad kas sinn, woi wehl dsihws buhtu. Daktaris winnam dewe sahles, teize winnam ka buhschoht isturretees un seewai zeeti peefazzija, ka tahs sahles buhschoht eedoht. Ta waggars arridsan turreja un ar Decwa paligu pehz peezi deenahm jau atkal no gultas warreja zeltees un sweiks weffels palikke.

*

*

*

Diwi meddineeki, no kurreem zits zittu par leelu krahpneeku turreja, isgahje kohpa us jakfi. Winni tadehl, bihdamees, ka weens no ohtra ne taptu apkrahpts, jau papreeksch norunnajahs, ka wissu, fo buhs schahwuschi, weena kulle gribb famest un tad pehz weenlihdfigi dalliht. Bet jebsehu zguru deenu pa mescheem bij apkahrt wasajuschees, tee wehla wakkara fawa kulle

wairak ne atradde, ne ka weenu irbi un weenu wahrnu. Ka mehs nu, brahlht, to isdallim? fazzija weens us ohtru. Ohtrs atbild: ta ka mehs norunnajam, katrs dabbu us puffi. Schis atteiz: tas gan pareisi, bet mehs tiffai weenu irbi un weenu wahrnu effam dabbujuschi. Nu tad mehs warram us diwejadu wihs dalliht, atfazzija ohtrs, sawu rohku pee peeres lifdams, itt ka papreeksch wehl labbi gribbetu apdohmaht, kas buhtu jadarra; reds, woi nu ta, ka es nemnu to irbi un tew atstahju to wahrnu; woi arridsan ta, ka tu nemmi to wahrnu un man atstahji to irbi. Tas irr teef, atbildeja schis, un ta nu katrs sawu dallu panehme.

Augsti zeenijami Kungi!

No tahm diwahm mihklahm, kas Nr. 27 stahw, mehs weenu gan bijam trahpijuschi (to schaggatu), bet to ohtru par naudu dohmajam, tapehz ka ta arridsan, ta ka fakfoht, islahpa wissu pasauli; bet bijam maldischees, tapehz ne kahdu usminneschanu ne fuhstijam.

To mihklu Nr. 40, kas mums gauschi ehromiga lifkaks, usminneja us reisu, ka mehs dohmajam, ta patte seewiska, kas pehrno mihklu (Nr. 41, 1826) usminne, un fur mehs nesinnajam, fo zittabi dohmaht. Kad wianna to mihklu, kas taggad Nr. 40 irr, noklaukija, tad fazzija: Tas irr zilweks. Un wissi teize, tas gan buhschoht trahpihts. Nu redsesim to, woi ta buhs, kad mehs eeksch awisehm to atbildefchanu no teem zeenijameem Kungeem dabbusim.

Leel-Eseré

12ta Oktobera 1827.

M. Witing.

Tas mums gauschi patiht, ka lassitaji paschi tahs mihklas usminn, ta ka scheitan pareisi irr trahpihts: zilweku meefa ar faweem lohzeekleem; nu atkal jaunu, to peektu Jggaunu

mihflu gribbam eelikt, kas diwejadi tohp is-
teiktis:

„Sirgs bes pawadda, wihrs bes pahtagas,
„zelsch bes putteksneem;“

jeb arri ta:

„Urta sawu lauku allaschim, waggas nelad
„ne reds.“

Teefas flubdinafchanas.

Ka tai 16ta Nowembera deena schi gadda tas is-
ballischanas nospreedums dehl tahm atlikfuschahm lee-
tahm no Otto Schdnberg pee Kulbigas aprinka teefas
taps pasluddinahts, tas teem, kam pee tahs peemin-
netas leetas dalka irr, par peederrigu wehranemfchanu
sheit tohp sinnamd darrihts. Kulbiga 6ta Oktobera
1827. 3

Pehz pawehleschanas,

(Nr. 848.)

E. Gdnther, fiktehrs.

* * *

No Sergemihthes pagasta teefas tohp wiffi tee, kam
kshdas taisnas parradu prassifchanas no ta nomirru-
fcha Sergemihthes fainneeka Grahwe Brizza, par
kurra atlikfuschu mantu zaur schihs deenas spreedumu
konkurse spreesta, buhtu, usaizinati, ar schim sawahm
prassifchanahm lihds 9tu Dezembera 1827 pee schihs
pagasta teefas peeteiktees.

Sergemihthes pagasta teefa 7ta Oktobera 1827. 3

††† Pulleksch Kahl, pagasta wezzakais.

(Nr. 34.) Friedrich Hildebrand, pagasta teefas ffrif-
weris.

* * *

Wiffi tee parradu deweji no ta nomirruscha Bran-
denburges muishas fainneeka Silbedschu Krischjahna
tohp faukti, few eeksch to starpu no 2 mehnescheem
un wifswehlakt lihds 10tu Dezembera f. g. ar skaidrahm
peerahdishchanahm pee schihs pagasta teefas meldeees,

zittabi un wehlaki pehz schi nolikta termina ne weens
taps klaushts.

Brandenburges pagasta teefa 8ta Oktobera 1827. 3

††† Skudru Indrikis, preekschfehdetais.
Janischewsky, teefas ffrifweris.

* * *

Tanni nakti no 14tas lihds 15tu Oktobera no Doh-
beles pagasta teefas nanuma weena preeksch-afsh ar
dimi apfalteem tumfchi nomahleteem rittineem ar
ilksim nosagta; kas no ta sinnu warr doht, dabuhsh
10 rubulus papihru naudas par pateizibas maksu no
(Nr. 431.) E. W. Ewers, teefas ffrifweris.

Zittas flubdinafchanas.

Ka tai 14ta Nowembera deena schi gadda us to
dfimtsmuishu Flges, klast pee Grohbines, weena
uhdens= un weena wehjasubmalla, ta ka arridsan
dashi pee leelzefkeem stahwedami kroggi, woi par weenu
woi dashi kshpa us arrenti jeb pehz zittas norunna-
fchanas tam wairakfohlibamam taps isdohti, tas
sheit teem, kam patihk tohs us arrenti nemt, tohp
sinnamd darrihts. 3

* * *

Tai 11ta Oktoberâ deena schi gadda us leelzellu
starp Behnes muishas un Schaggares pilfata weena
rattu lahde ar mellu ahdu, fur eekschâ drahnas un
wesche (masgajamus drahnas) un zittas masas leetas
bija, irr nokrittusi. Tam gohdigam zilwekam, kas to
atraddis, desmits sudraba rubeli tohp fohliti, lai to
nodohd Zelgawâ, kattolu eela Nr. 125 Lewinsohn
namnâ, eeksch zeeniga Dawnorow muishas dfimts-
kunga Frank kshrtela pee G. Fr. Hennig. 3

* * *

No Frank Seffawas muishas waldischanas wiffi un
jebkurri tur peederrigi laudis, kam deenesta shmes irr,
no wihrifskas ka no seewifskas kshrtas, tohp usaizi-
nati, lihds 29tu Oktobera deenu schi gadda pee schihs
muishas waldischanas peeteiktees, jo zittabi tee, kas
lihds peeminnetu deenu ne atnahks bet paliks noht, ka
tahdi irr usluhfojami, kam naw passugrahmatas, to
neweens ne drihst usnemt un kam neweens mittekti ne
warr doht. 2

— * * * —
Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: Kollegienrath Dr. G. Paucker, an Stelle des Censors.
No. 436.